

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 723/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ľubomírom Kaščákom, advokátom, Horná 35, Banská Bystrica, proti postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XXGPt 141/24/1000 a jej uznesení v tomto konaní z 13. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 149, čl. 152 ods. 4 a základných práv zaručených podľa čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 18 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a ods. 3, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. XXGPt 141/24/1000 a jej uznesením z 13. novembra 2024. Zároveň navrhuje zrušiť namietané uznesenie a vrátiť jeho vec generálnej prokuratúre na ďalšie konanie, prikázať jej konať v jeho veci bez zbytočných prieťahov a tiež priznať mu finančné zadosťučinenie 9 900 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ z titulu postavenia ustanoveného obhajcu v trestnom konaní, ktoré sa skončilo zastavením trestného stíhania sťažovateľovho klienta, predložil vtedajšiemu Úradu špeciálnej prokuratúry generálnej prokuratúry 3. marca 2024 návrh, ktorým si uplatnil nárok na odmenu a náhradu za poskytnutie právnych služieb vyčíslené v sume 31 678,49 eur (ďalej len „návrh na priznanie odmeny“). O predmetnom návrhu na priznanie odmeny rozhodol prokurátor trestného odboru generálnej prokuratúry, ktorý uznesením č. k. XX/1 Gv 259/24/1000-6 z 23. júla 2024 (ďalej len „prvostupňové uznesenie“) priznal sťažovateľovi odmenu a náhradu za poskytovanie právnych služieb vyčíslenú celkovou sumou 15 171,42 eur. O sťažnosti, ktorú sťažovateľ proti prvostupňovému uzneseniu uplatnil, rozhodla

generálna prokuratúra namietaným uznesením, ktorým prvostupňové uznesenie zrušila a sama rozhodla o priznaní celkovej odmeny a náhrady za poskytovanie právnych služieb v sume 26 783,82 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ podrobne popisuje, ktoré jednotlivé procesné úkony ako ustanovený obhajca obvineného v danej trestnej veci vykonal, pričom, odkazujúc a interpretujúc jednotlivé aplikované ustanovenia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a tiež neskôr platnej a účinnej vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, spochybňuje správnosť jednotlivých záverov namietaného uznesenia generálnej prokuratúry.

4. Sťažovateľ ďalej objasňuje, že v konaní o jeho návrhu na priznanie odmeny došlo k zbytočným prieťahom, ktorých odstránenie sa pokúšal dosiahnuť uplatnenou žiadosťou o poskytnutie informácie, ale aj niekoľkými po sebe uplatnenými sťažnosťami na prieťahy v konaní adresovanými generálnej prokuratúre. V ústavnej sťažnosti prezentuje presvedčenie, že práve tieto sťažnosti, ktoré v snahe domôcť sa rozhodnutia o ním podanom návrhu na priznanie odmeny generálnej prokuratúre adresoval, spôsobili, že o uplatnenom návrhu nebolo rozhodnuté podľa jeho predstáv, resp. nebola mu priznaná odmena v ním požadovanej výške.

5. V označenom postupe generálnej prokuratúry sťažovateľ vidí porušenie všetkých svojich označených práv vrátane porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V súlade s princípom subsidiarity, ktorý je zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

8. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu sa uplatňuje aj na ochranu základných práv a slobôd ostatnými orgánmi verejnej moci. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej

moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá iný prostriedok účinnej ochrany svojich práv.

9. Podľa čl. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz“) tento príkaz upravuje postup prokurátora pri vybavovaní podania, ktorým sa podávateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní alebo preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v predsúdnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku, alebo odstránenia prierahov prokurátora v predsúdnom konaní a ktoré nie je možné považovať za opravný prostriedok alebo iné podanie podľa Trestného poriadku (ďalej len „žiadosť“).

10. Podľa čl. 3 ods. 3 príkazu sa postupuje iba vtedy, ak je žiadosť podaná obvineným, jeho obhajcom, poškodeným, jeho splnomocnencom, oznamovateľom, zúčastnenou osobou alebo osobou, ktorá môže podať opravný prostriedok v trestnom konaní. Podania, ktoré sú podľa obsahu žiadosťou a ktoré podala iná osoba, sa podľa tohto príkazu nevybavujú.

11. Príkaz je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 420/2020, IV. ÚS 463/2020).

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nepreukázal a ani neuviedol, že by postup v zmysle uvedeného príkazu generálneho prokurátora využil. Za takýchto okolností ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za predčasnú a neprípustnú, keďže využitie postupu preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní (namietaného uznesenia) podľa príkazu generálneho prokurátora ustálená judikatúra ústavného súdu kvalifikuje ako účinný právny prostriedok k poskytnutiu ochrany formulovaných práv sťažovateľa. Príslušný stupeň prokuratúry má v zmysle citovaného príkazu právomoc preskúmať namietané uznesenie, ako aj postup, ktorý mu predchádzal. Sťažovateľ by mal následne možnosť v prípade nespokojnosti s výsledkom takéhoto prieskumu namietat ho prostredníctvom ústavnej sťažnosti (s čím by mohol spojiť aj požiadavku preskúmania namietaného uznesenia generálnej prokuratúry, pozn.).

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ disponoval účinným právnym prostriedkom nápravy potenciálneho zásahu do jeho označených práv, ktorého využitie nepreukázal. Ústavný súd však môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy), čo nie je prípad sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti týkajúcej sa namietaného uznesenia generálnej prokuratúry pri jej predbežnom prerokovaní ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

14. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom generálnej prokuratúry pri prejednávaní návrhu sťažovateľa na priznanie odmeny poukazuje ústavný súd na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo. Sťažovateľ sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátil v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému postupu generálnej prokuratúry nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel, keďže ústavnú sťažnosť sťažovateľ uplatnil až po tom, čo bolo o jeho nároku na priznanie odmeny právoplatne rozhodnuté (obdobne pozri sp. zn. I. ÚS 572/2017). Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v danej časti odmietol podľa ustanovenia § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu